BESCHIKKING VAN HET GERECHT (Derde kamer)

3 februari 2025*

„Beroep tot nietigverklaring – Beschikking 2006/928/EG – Mechanisme voor samenwerking en toetsing van de vooruitgang in Roemenië ten aanzien van specifieke ijkpunten op het gebied van de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie – Besluit (EU) 2023/1786 tot intrekking van beschikking 2006/928 – Niet rechtstreeks geraakt – Niet-ontvankelijkheid”

In zaak T-1126/23,

Asociația Inițiativa pentru Justiție, gevestigd te Constanța (Roemenië), vertegenwoordigd door V.-D. Oanea, advocaat, en C. Zatschler, SC,

verzoekster,

tegen

Europese Commissie, vertegenwoordigd door K. Herrmann, T. Maxian Rusche, P. Van Nuffel en I. Rogalski als gemachtigden,

verweerster,

geeft

HET GERECHT (Derde kamer),

samengesteld als volgt: P. Škvařilová-Pelzl, waarnemend voor de president, I. Nõmm en D. Kukovec (rapporteur), rechters,

griffier: V. Di Bucci,

gezien de stukken, met name:

– de exceptie van niet-ontvankelijkheid die de Commissie bij op 19 februari 2024 ter griffie van het Gerecht neergelegde akte heeft opgeworpen,

– de opmerkingen van verzoekster over de exceptie van niet-ontvankelijkheid, neergelegd ter griffie van het Gerecht op 11 april 2024,

– het verzoek tot interventie van Roemenië, neergelegd ter griffie van het Gerecht op 22 februari 2024,

* Procestaal: Engels.

de navolgende

Beschikking

1 Bij beroep krachtens artikel 263 VWEU vordert verzoekster, Asociația Inițiativa pentru Justiție, nietigverklaring van besluit (EU) 2023/1786 van de Commissie van 15 september 2023 tot intrekking van beschikking 2006/928/EG tot vaststelling van een mechanisme voor samenwerking en toetsing van de vooruitgang in Roemenië ten aanzien van specifieke ijkpunten op het gebied van de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie (PB 2023, L 229, blz. 94; hierna: „bestreden besluit").

Voorgeschiedenis van het geding en bestreden besluit

2 De onderhavige zaak moet worden geplaatst in de context van een ingrijpende hervorming op het gebied van justitie en bestrijding van corruptie in Roemenië, die sinds 2007 door de Unie wordt gemonitord middels het mechanisme voor samenwerking en toetsing dat naar aanleiding van de toetreding van Roemenië tot de Europese Unie is ingevoerd bij beschikking 2006/928/EG van de Commissie van 13 december 2006 tot vaststelling van een mechanisme voor samenwerking en toetsing van de vooruitgang in Roemenië ten aanzien van specifieke ijkpunten op het gebied van de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie (PB 2006, L 354, blz. 56) (hierna: „MST").

3 Verzoekster is een beroepsvereniging van openbare aanklagers die is opgericht op 14 november 2018 en die tot doel heeft ervoor te zorgen dat de waarde van de rechtsstaat in Roemenië wordt geëerbiedigd door met name de rechten van de openbare aanklagers en hun onafhankelijkheid te garanderen.

4 Op 13 december 2006 heeft de Commissie van de Europese Gemeenschappen beschikking 2006/928 vastgesteld op grond van met name de artikelen 37 en 38 van de Akte betreffende de toetredingsvoorwaarden voor de Republiek Bulgarije en Roemenië tot de Europese Unie en de aanpassing van de Verdragen waarop de Europese Unie is gegrond (PB 2005, L 157, blz. 203; hierna: „toetredingsakte"). Deze artikelen verlenen de Commissie de bevoegdheid om passende maatregelen te treffen bij onmiddellijke dreiging van een verstoring van de interne markt als gevolg van de niet-naleving door Roemenië van in het kader van de toetredingsonderhandelingen aangegane verbintenissen en bij directe risico's op ernstige tekortkomingen in Roemenië op het gebied van het Unierecht betreffende de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht.

5 Zoals het Hof met name heeft opgemerkt in het arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România" e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393, punten 157 en 158), is beschikking 2006/928 een dergelijke maatregel die is vastgesteld vanwege het bestaan van directe risico's als bedoeld in de artikelen 37 en 38 van de toetredingsakte. Zoals blijkt uit het monitoringsverslag van 26 september 2006 inzake de stand van de voorbereidingen van Bulgarije en Roemenië op het EU-lidmaatschap [COM(2006) 549 final], waarnaar in overweging 4 van die beschikking wordt verwezen, heeft de Commissie namelijk vastgesteld dat er in Roemenië nog steeds tekortkomingen waren, in het bijzonder op het gebied van justitie en corruptiebestrijding, en de Raad van de Europese Unie voorgesteld de toetreding van die staat tot de Unie te onderwerpen aan de instelling van een mechanisme voor samenwerking en toetsing om die tekortkomingen te verhelpen.

6 De bijlage bij beschikking 2006/928 noemde vier ijkpunten die door Roemenië moesten worden bereikt op het gebied van met name de hervorming van het justitiële stelsel en de bestrijding van corruptie om die tekortkomingen te verhelpen en te garanderen dat de wetshandhavingsinstanties over de capaciteit beschikken voor de tenuitvoerlegging en toepassing van de maatregelen die zijn vastgesteld met het oog op de goede werking van de interne markt en de ruimte van vrijheid, veiligheid en recht. Het eerste van deze ijkpunten luidde als volgt:

„[Roemenië moet] [z]orgen voor een transparanter en efficiënter verloop van de justitiële procedures door verbetering van de capaciteit en verantwoordingsplicht van de Hoge Raad voor de Magistratuur [en moet] [v]erslag uitbrengen over het effect van de nieuwe wetboeken van burgerlijke rechtsvordering en strafvordering."

7 De artikelen 1 en 2 van beschikking 2006/928 bepaalden dat Roemenië elk jaar aan de Commissie verslag diende uit te brengen over de vooruitgang die het had geboekt ten aanzien van elk van de in de bijlage bij die beschikking genoemde ijkpunten. De Commissie van haar kant moest ten minste om de zes maanden verslag aan het Europees Parlement en de Raad uitbrengen met haar eigen opmerkingen en conclusies over de door Roemenië ingediende verslagen.

8 Beschikking 2006/928 was volgens artikel 4 ervan gericht aan alle lidstaten, met inbegrip van Roemenië vanaf de datum van zijn toetreding.

9 Deze beschikking diende volgens overweging 9 ervan te worden ingetrokken wanneer aan alle ijkpunten zou zijn voldaan.

10 De Commissie heeft het bestreden besluit vastgesteld op 15 september 2023.

11 Zoals blijkt uit de overwegingen 7 tot en met 9 van het bestreden besluit, heeft de Commissie in wezen geoordeeld dat Roemenië, gelet op de vooruitgang in dat land in het kader van het MST, zoals vastgesteld in haar verslag van 22 november 2022 aan het Europees Parlement en de Raad [COM(2022) 664 final], met name wat betreft de versterking van de onafhankelijkheid en de doeltreffendheid van de rechterlijke macht door middel van een grondige herziening van het justitiële stelsel, de verbintenissen was nagekomen die het land bij zijn toetreding tot de Unie was aangegaan en dat op bevredigende wijze was voldaan aan de vier ijkpunten die waren vastgesteld in beschikking 2006/928.

12 Zoals vermeld in overweging 10 van het bestreden besluit zal de Commissie voorts de hervormingen van Roemenië en andere lidstaten voortzetten via de jaarlijkse rechtsstaatcyclus, die in gang is gezet met de mededeling van de Commissie van 17 juli 2019 aan het Parlement, de Europese Raad, de Raad, het Economisch en Sociaal Comité en het Comité van de Regio's, met als opschrift „Versterking van de rechtsstaat binnen de Unie: Een blauwdruk voor actie" [COM(2019) 343 final]. In het kader van deze cyclus zal de Commissie jaarlijkse verslagen over de rechtsstaat blijven opstellen die met name aanbevelingen aan de lidstaten zullen bevatten.

13 Overeenkomstig artikel 1 van het bestreden besluit wordt beschikking 2006/928 ingetrokken.

Conclusies van partijen

14 Verzoekster verzoekt het Gerecht:

– het bestreden besluit nietig te verklaren;

– de Commissie te verwijzen in de kosten.

15 De Commissie verzoekt het Gerecht in haar krachtens artikel 130, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering van het Gerecht opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid in wezen:

– het beroep kennelijk niet-ontvankelijk te verklaren;

– verzoekster te verwijzen in de kosten.

16 In haar opmerkingen over de exceptie van niet-ontvankelijkheid verzoekt verzoekster het Gerecht:

– de door de Commissie opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid te verwerpen;

– subsidiair, de exceptie van niet-ontvankelijkheid te voegen met de zaak ten gronde;

– de Commissie te verwijzen in de kosten van de exceptie van niet-ontvankelijkheid.

17 Bij akte, neergelegd ter griffie van het Gerecht op 22 februari 2024, heeft Roemenië krachtens artikel 143 van het Reglement voor de procesvoering verzocht om toelating tot interventie aan de zijde van de Commissie.

In rechte

18 Krachtens artikel 130, leden 1 en 7, van zijn Reglement voor de procesvoering kan het Gerecht op verzoek van de verwerende partij uitspraak doen over de niet-ontvankelijkheid of onbevoegdheid zonder daarbij op de zaak ten gronde in te gaan. Aangezien de Commissie in casu heeft verzocht uitspraak te doen over de niet-ontvankelijkheid, beslist het Gerecht, dat zich door de stukken in het dossier voldoende voorgelicht acht, om over dit verzoek uitspraak te doen zonder de behandeling voort te zetten.

19 De Commissie stelt dat het onderhavige beroep niet-ontvankelijk is en voert in hoofdorde aan dat verzoekster of een van haar leden niet rechtstreeks wordt geraakt. Subsidiair is zij van mening dat het bestreden besluit geen regelgevingshandeling in de zin van artikel 263, vierde alinea, derde zinsnede, VWEU vormt en dat noch verzoekster, noch een van haar leden rechtstreeks wordt geraakt door dit besluit.

20 Verzoekster betwist deze beweringen. Bovendien stelt zij wat betreft de ontvankelijkheid van haar beroep, zowel in eigen naam als in naam van de openbare aanklagers wier belangen zij behartigt, dat gelet op de concrete omstandigheden de voorwaarden voor ontvankelijkheid zoals zij blijken uit de huidige rechtspraak moeten worden versoepeld.

21 Om te beginnen zij eraan herinnerd dat volgens artikel 263, vierde alinea, VWEU iedere natuurlijke of rechtspersoon beroep kan instellen tegen handelingen die aan hem zijn gericht of die hem rechtstreeks en individueel raken, alsmede tegen regelgevingshandelingen die hem rechtstreeks raken en die geen uitvoeringsmaatregelen met zich meebrengen.

22 In casu moet worden vastgesteld dat het bestreden besluit niet aan verzoekster is gericht in de zin van het eerste alternatief van artikel 263, vierde alinea, VWEU.

23 Derhalve moet worden vastgesteld of verzoekster of een van haar leden rechtstreeks wordt geraakt door het besluit.

24 Volgens vaste rechtspraak worden beroepen tot nietigverklaring die worden ingesteld door verenigingen ontvankelijk geacht in drie soorten situaties: ten eerste, wanneer een wettelijke bepaling beroepsverenigingen uitdrukkelijk een reeks procedurele mogelijkheden biedt; ten tweede, wanneer de vereniging de belangen van haar leden vertegenwoordigt en deze leden zelf procesbevoegd zijn, en ten derde, wanneer de vereniging geïndividualiseerd is omdat haar eigen belangen als vereniging worden geraakt, met name omdat haar positie als onderhandelaar wordt geraakt door de handeling waarvan nietigverklaring wordt gevraagd (zie beschikking van 8 mei 2019, Carvalho e.a./Parlement en Raad, T-330/18, EU:T:2019:324, niet gepubliceerd, punt 51 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

Ontvankelijkheid van het beroep van verzoekster, handelend in eigen naam

25 Om te beginnen stelt verzoekster dat zij een officieel erkende vereniging is die openbare aanklagers vertegenwoordigt, en dat haar opdracht erin bestaat de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, en meer algemeen de waarde van de rechtsstaat, te beschermen. Zij stelt dat zij door de rol die zij speelt bij de inachtneming van de artikelen 2 en 19 VEU een institutioneel belang heeft bij de verdediging van deze waarde, alsook een procedureel belang in gerechtelijke procedures betreffende de eerbiediging en de versterking ervan. Vervolgens is verzoekster een bevoorrechte gesprekspartner van de Commissie in het kader van het toezicht op en de verslaglegging in verband met het MST, zodat de intrekking van beschikking 2006/928, zonder dat zij vooraf werd geraadpleegd, afbreuk heeft gedaan aan haar gewettigd vertrouwen. Ten slotte stelt verzoekster dat zij door het bestreden besluit rechtstreeks wordt geraakt, aangezien de intrekking van beschikking 2006/928 haar werkzaamheden op het gebied van de bescherming van de rechtsstaat in gevaar brengt.

26 De Commissie betwist verzoeksters argumenten.

27 Met betrekking tot het eerste soort situatie dat in de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak wordt genoemd, beroept verzoekster zich niet op het bestaan van wettelijke bepalingen die haar uitdrukkelijk procedurele bevoegdheden toekennen, en niets in het dossier wettigt de conclusie dat dergelijke bepalingen bestaan.

28 Voor zover het in punt 25 hierboven vermelde betoog van verzoekster aldus moet worden uitgelegd dat haar, teneinde een daadwerkelijke rechtsbescherming van de openbare aanklagers te waarborgen, met name gelet op de in artikel 2 VEU verankerde waarde van de rechtsstaat, bepaalde procedurele prerogatieven moeten worden toegekend, moet bovendien worden vastgesteld dat geen enkele wettelijke bepaling verzoekster bevoegdheden heeft toegekend om

een dergelijke bescherming in de context van het MST te waarborgen. Bijgevolg kan de ontvankelijkheid van haar beroep niet worden vastgesteld in het licht van het eerste soort situatie dat in punt 24 hierboven is vermeld.

29 Met betrekking tot het derde soort situatie dat in de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak wordt genoemd, betreffende de geraaktheid van de verenigingen in hun eigen belangen, met name als onderhandelaars, moet worden vastgesteld dat verzoekster zich niet op een dergelijke geraaktheid in haar geval heeft beroepen, maar uitsluitend haar rol als gesprekspartner van de Commissie in het kader van het MST aan de orde heeft gesteld.

30 De omstandigheid dat zij in dit kader een „gesprekspartner" van de Commissie was, volstaat niet om haar in de specifieke context van de vaststelling van het bestreden besluit de hoedanigheid van onderhandelaar in de zin van de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak toe te kennen. Bijgevolg kan de ontvankelijkheid van haar beroep evenmin worden vastgesteld aan de hand van het in dat punt genoemde derde soort situatie.

31 Gelet op het voorgaande moet de slotsom luiden dat verzoekster niet voldoet aan de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte voorwaarden met betrekking tot het eerste en het derde soort situatie, en dus niet in eigen naam kan optreden.

32 Aan deze conclusie wordt overigens niet afgedaan door verzoeksters betoog dat de intrekking van beschikking 2006/928 bij het bestreden besluit haar gewettigd vertrouwen heeft geschonden.

33 In dit verband zij eraan herinnerd dat volgens vaste rechtspraak iedere justitiabele bij wie een instelling van de Unie met door haar gedane precieze toezeggingen gegronde verwachtingen heeft gewekt, zich op het beginsel van bescherming van het gewettigd vertrouwen kan beroepen. Nauwkeurige, onvoorwaardelijke, onderling overeenstemmende en van bevoegde en betrouwbare bronnen afkomstige inlichtingen zijn aan te merken als dergelijke toezeggingen, ongeacht de vorm waarin zij worden meegedeeld. Niemand kan evenwel schending van dit beginsel aanvoeren wanneer er geen sprake is van nauwkeurige toezeggingen die hem door de autoriteiten zijn gedaan (zie arrest van 8 mei 2024, VB/ECB, T-124/23, EU:T:2024:294, niet gepubliceerd, punt 60 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

34 In casu heeft verzoekster niet aangegeven in welk opzicht de Commissie haar nauwkeurige, onvoorwaardelijke en onderling overeenstemmende toezeggingen in de zin van de in punt 33 hierboven aangehaalde rechtspraak had gedaan over het feit dat zij beschikking 2006/928 niet zou intrekken. Voorts moet worden geoordeeld dat de intrekking van die beschikking te verwachten was, aangezien het MST overeenkomstig artikel 37, tweede alinea, en artikel 38, tweede alinea, van de toetredingsakte slechts als voorlopige maatregel was ingesteld.

Ontvankelijkheid van het beroep van verzoekster, handelend namens haar leden, wier belangen zij behartigt

35 Overeenkomstig het tweede soort situatie dat in de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak wordt genoemd, hebben verenigingen procesbevoegdheid wanneer zij de belangen vertegenwoordigen van hun leden die zelf procesbevoegdheid hebben.

36 In casu betoogt verzoekster in wezen dat haar leden, in hun hoedanigheid van openbare aanklagers, rechtstreeks worden geraakt door het bestreden besluit aangezien zij door de opheffing van het MST bij dat besluit in hogere mate zouden kunnen worden blootgesteld aan tuchtprocedures.

37 Bovendien stelt verzoekster – onder verwijzing naar het feit dat het Hof in het arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România" e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393, punt 249), heeft geoordeeld dat de in de bijlage bij beschikking 2006/928 genoemde ijkpunten rechtstreekse werking hadden – dat deze ijkpunten de openbare aanklagers rechten met rechtstreekse werking verleenden waarop zij zich met name konden beroepen om onrechtmatige tuchtmaatregelen aan te vechten.

38 De intrekking van beschikking 2006/928 heeft dan ook tot gevolg dat de rechten waarop de openbare aanklagers tegen wie dergelijke tuchtmaatregelen zijn genomen zich voor hun verdediging kunnen beroepen, worden beperkt. Verzoekster voegt daar voorts aan toe dat haar leden zich weliswaar nog steeds op artikel 19, lid 1, VEU en artikel 325, lid 1, VWEU kunnen beroepen om zich te verdedigen tegen onrechtmatige tuchtmaatregelen, maar dat dit niet wegneemt dat de door die bepalingen verleende rechten minder doeltreffend en minder uitgebreid zijn dan die waarover zij krachtens het MST beschikten.

39 In dit verband betoogt verzoekster in wezen dat de materiële werkingssfeer van beschikking 2006/928 ruimer was dan die van artikel 325, lid 1, VWEU, aangezien de uit de laatste drie ijkpunten voortvloeiende verplichting voor Roemenië om corruptie, in het bijzonder corruptie op hoog niveau, doeltreffend te bestrijden, niet beperkt was tot gevallen van corruptie waardoor de financiële belangen van de Unie worden geschaad. Beschikking 2006/928 was dus een geschiktere grondslag voor de toepassing van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie (hierna: „Handvest") aangezien zij de naleving van de voorwaarde inzake de toepassing van het recht van de Unie in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest waarborgde.

40 De Commissie betwist verzoeksters argumenten.

41 Overeenkomstig vaste rechtspraak moet aan twee cumulatieve criteria zijn voldaan opdat een natuurlijke of rechtspersoon rechtstreeks wordt geraakt door de handeling waartegen beroep is ingesteld, namelijk ten eerste dat de bestreden maatregel rechtstreeks gevolgen heeft voor zijn rechtspositie en ten tweede dat aan degenen aan wie zij is gericht en die met de uitvoering ervan zijn belast, geen enkele beoordelingsbevoegdheid is gelaten, omdat de uitvoering zuiver automatisch geschiedt en reeds uit de regelgeving van de Unie voortvloeit zonder dat daarvoor nadere regels moeten worden gesteld (zie arrest van 12 juli 2022, Nord Stream 2/Parlement en Raad, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punt 43 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

42 Om vast te stellen of een handeling gevolgen heeft voor de rechtspositie van een persoon en derhalve krachtens artikel 263 VWEU een beroep tot nietigverklaring kan worden ingesteld, moet worden gelet op de substantie van deze handeling en moeten die gevolgen worden beoordeeld aan de hand van objectieve criteria zoals de inhoud van die handeling, waarbij in voorkomend geval rekening wordt gehouden met de bevoegdheden van de instelling die de betreffende handeling heeft vastgesteld en de context waarin die vaststelling plaatsvond (zie in die zin arrest van 12 juli 2022, Nord Stream 2/Parlement en Raad, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punt 63 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

43 In casu moet om te beginnen worden opgemerkt dat, aangezien beschikking 2006/928 werd ingetrokken door het bestreden besluit, dat besluit moet worden onderzocht in het licht van het voorwerp, de inhoud en de juridische en feitelijke context waarin beschikking 2006/928 is vastgesteld (zie in die zin en naar analogie arrest van 24 oktober 2019, EPSU en Goudriaan/Commissie, T-310/18, EU:T:2019:757, punt 25 en aldaar aangehaalde rechtspraak). Hieruit volgt dat het bestreden besluit slechts rechtstreeks rechtsgevolgen kan hebben voor de situatie van de Roemeense openbare aanklagers die lid zijn van verzoekster voor zover beschikking 2006/928 zelf dergelijke gevolgen kon sorteren.

44 Wat betreft in de eerste plaats het voorwerp van beschikking 2006/928 en de context waarin zij is vastgesteld, blijkt uit de overwegingen 4 en 6 van deze beschikking dat de invoering van het MST en de opstelling van de ijkpunten tot doel hadden de toetreding van Roemenië tot de Unie af te ronden en de tekortkomingen te verhelpen die door de Commissie vóór die toetreding waren vastgesteld, met name op het gebied van justitie en corruptiebestrijding.

45 Zoals het Hof met name in het arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393, punt 170), heeft gepreciseerd, geven deze ijkpunten overigens uitdrukking aan de specifieke verbintenissen die Roemenië is aangegaan en aan de verplichtingen die dat land bij de afsluiting van de toetredingsonderhandelingen op 14 december 2004 op zich heeft genomen, die zijn vermeld in bijlage IX bij de toetredingsakte en met name betrekking hebben op deze gebieden.

46 Wat het voorwerp en de context van het bestreden besluit betreft, blijkt uit artikel 1, gelezen in het licht van de overwegingen 7 tot en met 9 ervan, dat dit besluit strekt tot intrekking van beschikking 2006/928, aangezien de Commissie van mening was dat Roemenië de verbintenissen was nagekomen die het bij zijn toetreding tot de Unie was aangegaan en dat op bevredigende wijze was voldaan aan de vier ijkpunten die waren vastgesteld in de bijlage bij die beschikking.

47 In de tweede plaats legde beschikking 2006/928, inhoudelijk bezien, zoals in de punten 6 en 7 hierboven is benadrukt, Roemenië de verplichting op om te voldoen aan de in de bijlage bij deze beschikking genoemde ijkpunten en om elk jaar overeenkomstig artikel 1, eerste alinea, ervan verslag uit te brengen aan de Commissie over de vooruitgang die ter zake was geboekt. Artikel 2 van deze beschikking legde ook aan de Commissie de verplichting op om verslagen op te stellen om de vooruitgang van Roemenië ten aanzien van de ijkpunten te analyseren en te beoordelen.

48 Wat de inhoud van het bestreden besluit betreft, wordt in de overwegingen 4 tot en met 8 ervan gewezen op de stappen in verband met de vooruitgang die Roemenië heeft geboekt in het kader van het MST, ter onderbouwing van de conclusie in overweging 9 dat op bevredigende wijze is voldaan aan de ijkpunten die in beschikking 2006/928 zijn vastgesteld. Zoals in punt 12 hierboven is benadrukt, bepaalt overweging 10 van het bestreden besluit bovendien in wezen dat de Commissie de in de verschillende lidstaten, waaronder Roemenië, vereiste hervormingen zal blijven volgen via de jaarlijkse rechtsstaatcyclus.

49 Hieraan moet worden toegevoegd dat het Hof in zijn arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393), na in de punten 166 en 167 daarvan te hebben opgemerkt dat beschikking 2006/928, als beschikking die is vastgesteld op grond van artikel 288, vierde alinea, VWEU, „in al haar onderdelen verbindend [was]” voor Roemenië, de rechtsgevolgen heeft gepreciseerd van zowel de ijkpunten als de door de Commissie op grond van artikel 2 van die beschikking opgestelde verslagen.

50 Wat de rechtsgevolgen van de ijkpunten betreft, heeft het Hof in punt 172 van het arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România" e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393), voor recht verklaard dat deze ijkpunten bindend waren voor Roemenië, zodat die lidstaat de bijzondere verplichting had om eraan te voldoen en hiervoor zo snel mogelijk passende maatregelen te nemen. Daarnaast heeft het Hof geoordeeld dat Roemenië geen maatregelen mocht vaststellen die de nakoming van die ijkpunten in gevaar konden brengen. Voorts heeft het Hof in punt 249 van dat arrest gepreciseerd dat deze ijkpunten duidelijk en nauwkeurig waren geformuleerd en aan geen enkele voorwaarde waren verbonden, zodat zij rechtstreekse werking hadden.

51 Met betrekking tot de rechtsgevolgen van de door de Commissie op basis van artikel 2 van beschikking 2006/928 opgestelde verslagen, heeft het Hof vastgesteld dat in die verslagen eisen werden gesteld aan Roemenië en aanbevelingen werden gedaan om het land te helpen aan de ijkpunten te voldoen. Overeenkomstig het beginsel van loyale samenwerking, dat is neergelegd in artikel 4, lid 3, VEU, moest Roemenië terdege rekening houden met die eisen en aanbevelingen en mocht het geen maatregelen treffen of handhaven op de gebieden die onder de ijkpunten vielen wanneer die afbreuk zouden hebben kunnen doen aan het resultaat dat met die eisen en aanbevelingen werd beoogd.

52 Uit de in de punten 44, 47 en 49 tot en met 51 hierboven genoemde elementen blijkt ondubbelzinnig dat beschikking 2006/928 Roemenië enkel verplichtte om, ten eerste, de maatregelen te nemen die nodig waren om de in de bijlage bij die beschikking vastgestelde ijkpunten te bereiken, ten tweede, jaarlijks aan de Commissie verslag uit te brengen over de in dit verband geboekte vooruitgang en, ten derde, naar behoren rekening te houden met de vereisten en aanbevelingen die de Commissie in haar eigen verslagen had geformuleerd.

53 Hieruit volgt dat, anders dan verzoekster stelt, beschikking 2006/928 haar leden geen enkel recht heeft verleend, zodat deze beschikking niet kan worden geacht rechtstreeks gevolgen te hebben voor hun rechtspositie. De omstandigheid dat het Hof heeft geoordeeld dat de in de bijlage bij die beschikking genoemde ijkpunten rechtstreekse werking hadden, kan in dit verband niet van belang zijn.

54 Ter ondersteuning van deze conclusie moet in de eerste plaats worden opgemerkt dat, anders dan verzoekster betoogt, de omstandigheid dat het Hof de rechtstreekse werking van de ijkpunten heeft erkend, op zich niet betekent dat die ijkpunten noodzakelijkerwijs overeenkomstige rechten voor de openbare aanklagers inhouden waarop zij zich voor de nationale rechter rechtstreeks kunnen beroepen.

55 Dienaangaande zij eraan herinnerd dat het vaste rechtspraak van het Hof is dat „wanneer de bepalingen van een [Uniehandeling] inhoudelijk gezien onvoorwaardelijk en voldoende nauwkeurig zijn [...], particulieren zich op die bepalingen kunnen beroepen tegenover elk nationaal voorschrift dat niet met [die Uniehandeling] in overeenstemming is, en zich ook op die bepalingen kunnen beroepen voor zover deze rechten vastleggen die particulieren tegenover de staat kunnen doen gelden" (zie in die zin arresten van 19 januari 1982, Becker, 8/81, EU:C:1982:7, punt 25, en 28 november 2013, MDDP, C-319/12, EU:C:2013:778, punt 47 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

56 Het gebruik van het voegwoord „en" impliceert dat het beginsel van rechtstreekse werking niet uitsluitend wordt uitgelegd in de zin die voortvloeit uit het arrest van 5 februari 1963, van Gend & Loos (26/62, EU:C:1963:1), maar ook als voorwaarde voor de bevoegdheid van de nationale

rechterlijke instanties om elke met het Unierecht strijdige nationale regeling of rechtspraak buiten toepassing te laten. Bij lezing van punt 249 van het arrest van 18 mei 2021, Asociația „Forumul Judecătorilor din România" e.a. (C-83/19, C-127/19, C-195/19, C-291/19, C-355/19 en C-397/19, EU:C:2021:393), in het licht van de bewoordingen van de derde prejudiciële vraag in zaak C-195/19 en de analyse die het Hof in het licht van die vraag heeft verricht, blijkt dat het Hof de rechtstreekse werking van de ijkpunten vanuit dat tweede perspectief heeft willen erkennen.

57 Hieruit volgt dat verzoeksters betoog dat de ijkpunten wegens de rechtstreekse werking ervan rechten verlenen aan de openbare aanklagers waarop zij zich voor de nationale rechterlijke instanties kunnen beroepen om met name onrechtmatige tuchtmaatregelen aan te vechten, niet kan worden aanvaard. Overigens moet worden vastgesteld dat verzoekster geen enkel specifiek recht heeft genoemd dat aan de openbare aanklagers of, meer specifiek, aan haar leden, zou zijn toegekend.

58 In de tweede plaats kan de omstandigheid dat het Hof heeft geoordeeld dat de ijkpunten rechtstreekse werking hebben, niet impliceren, zoals verzoekster betoogt, dat zij rechtstreeks gevolgen hebben voor de rechtspositie van haar leden en derhalve dat hetzelfde geldt voor de intrekking ervan.

59 In dit verband moet om te beginnen worden opgemerkt dat de rechtstreekse werking van de ijkpunten niet kan impliceren dat particulieren de afschaffing van die ijkpunten kunnen betwisten zonder aan te tonen dat dit op zich een rechtstreekse en individuele aantasting van hun rechtspositie met zich meebrengt, hetgeen zij in casu niet hebben aangetoond.

60 Vervolgens moet in herinnering worden gebracht dat de Unierechter reeds voor recht heeft verklaard dat de vraag of een particulier rechtstreeks wordt geraakt door een handeling van de Unie waarvan hij niet de adressaat is, moet worden beoordeeld naar het doel van deze handeling (zie in die zin arrest van 3 april 2003, Royal Philips Electronics/Commissie, T-119/02, EU:T:2003:101, punt 276) en naar het rechtskader dat eruit voortvloeit. Indien uit de bepalingen van die handeling volgt dat de gevolgen ervan beperkt zijn tot de betrekkingen tussen de Unie en de lidstaat die de adressaat is, kan niet worden aangenomen dat deze handeling rechtsgevolgen voor particulieren heeft (zie in die zin arrest van 4 mei 2017, Green Source Poland/Commissie, T-512/14, EU:T:2017:299, punten 35, 37 en 45-64).

61 In casu blijkt ondubbelzinnig uit de in de punten 44, 45 en 47 hierboven genoemde elementen dat beschikking 2006/928 tot doel had ervoor te zorgen dat Roemenië met het oog op de voltooiing van het toetredingsproces de tekortkomingen zou verhelpen die vóór de toetreding waren vastgesteld, met name op het gebied van justitie en corruptiebestrijding. Uit de bepalingen van die beschikking blijkt even duidelijk dat de gevolgen ervan beperkt waren tot de betrekkingen tussen de Unie en Roemenië, zonder dat die beschikking rechtstreeks of indirect betrekking had op particulieren, met inbegrip van openbare aanklagers.

62 Bovendien blijkt uit de bewoordingen zelf van de ijkpunten dat deze weliswaar met name de rechterlijke organisatie in Roemenië regelen, maar niet tot doel hebben rechtstreeks gevolgen teweeg te brengen voor de rechtspositie van de Roemeense openbare aanklagers, ook al kon de nationale rechter, gelet op de rechtstreekse werking van die ijkpunten, ambtshalve of op verzoek van justitiabelen, waaronder openbare aanklagers, vóór de intrekking van beschikking 2006/928 de strijdigheid van een nationale regeling met deze ijkpunten opwerpen. Een andere oplossing zou er daarenboven toe leiden dat de intrekking van elke regel van de Unie waaraan rechtstreekse werking wordt toegekend, rechtstreeks gevolgen heeft voor de rechtspositie van alle particulieren

die zich vóór die intrekking op die regel konden beroepen tegen een nationale bepaling. Een dergelijke uitbreiding van de eerste voorwaarde voor rechtstreekse geraaktheid kan echter niet worden aanvaard.

63 Ten slotte moet worden opgemerkt dat het Hof weliswaar reeds heeft geoordeeld dat de beoordelingsmarge waarover de lidstaten bij de uitvoering van een bepaling van een Uniehandeling beschikken, in bepaalde situaties als zodanig niet kan volstaan om aan te nemen dat deze bepaling geen rechtstreekse werking heeft [zie in die zin arresten van 21 maart 2013, Salzburger Flughafen, C-244/12, EU:C:2013:203, punt 29 en aldaar aangehaalde rechtspraak; 14 januari 2021, RTS infra en Aannemingsbedrijf Norré-Behaegel, C-387/19, EU:C:2021:13, punt 47 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en 8 maart 2022, Bezirkshauptmannschaft Hartberg-Fürstenfeld (Rechtstreekse werking), C-205/20, EU:C:2022:168, punten 16-25 en aldaar aangehaalde rechtspraak], maar dat daarentegen uit de rechtspraak van het Hof volgt dat het bestaan van een beoordelingsmarge eraan in de weg staat dat is voldaan aan de eerste voorwaarde voor rechtstreekse geraaktheid (zie in die zin arrest van 12 juli 2022, Nord Stream 2/Parlement en Raad, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punten 74 en 76).

64 In casu blijkt uit de aard zelf van de maatregelen die Roemenië moest vaststellen ter uitvoering van beschikking 2006/928, voor zover die met name betrekking hadden op aspecten van de organisatie van zijn justitiële stelsel, dat deze lidstaat bij de vaststelling daarvan over een beoordelingsmarge beschikte. Wat dat betreft zij eraan herinnerd dat het Hof steeds heeft geoordeeld dat de rechterlijke organisatie in de lidstaten weliswaar tot de bevoegdheid van die lidstaten behoort, maar dat zij bij de uitoefening van die bevoegdheid de verplichtingen moeten nakomen die voor hen voortvloeien uit het Unierecht [zie in die zin arrest van 24 juni 2019, Commissie/Polen (Onafhankelijkheid van de Sąd Najwyższy), C-619/18, EU:C:2019:531, punt 52 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

65 Gelet op een en ander moet de conclusie luiden dat beschikking 2006/928 geen rechtstreekse gevolgen had voor de rechtspositie van de leden van verzoekster.

66 Aangezien, zoals in punt 43 hierboven is opgemerkt, de werkingssfeer van het bestreden besluit moet worden uitgelegd in het licht van beschikking 2006/928, die door dit besluit wordt ingetrokken, moet worden geoordeeld dat het bestreden besluit evenmin kan worden geacht rechtstreeks gevolgen te hebben voor de rechtspositie van de leden van verzoekster.

67 Er zij niettemin aan herinnerd dat de openbare aanklagers tegen wie een tuchtprocedure loopt, zich ondanks de intrekking van beschikking 2006/928 nog steeds kunnen beroepen op de rechterlijke bescherming die zij ontlenen aan het Unierecht op grond van artikel 19 VEU [zie in die zin arrest van 8 mei 2024, Asociația „Forumul Judecătorilor din România” (Verenigingen van magistraten), C-53/23, EU:C:2024:388, punten 34 en 39 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

68 Voorts moet verzoeksters betoog worden afgewezen dat er in substantie op is gebaseerd dat de intrekking van beschikking 2006/928 bij het bestreden besluit rechtstreeks gevolgen heeft voor de rechtspositie van haar leden voor zover die beschikking een ruimere werkingssfeer had dan artikel 325, lid 1, VWEU, en dus gemakkelijker had kunnen leiden tot de toepasselijkheid van het Handvest in zaken betreffende corruptiebestrijding.

69 Er moet immers op worden gewezen dat de Uniewetgever, zoals de Commissie in wezen betoogt, naast de regeling inzake de bescherming van de financiële belangen van de Unie, een hele reeks handelingen van afgeleid recht heeft vastgesteld die de verschillende aspecten van de bestrijding

van corruptie in het algemeen regelen, zoals met name de op basis van artikel K.3, lid 2, onder c), VEU opgestelde Overeenkomst ter bestrijding van corruptie waarbij ambtenaren van de Europese Gemeenschappen of van de lidstaten van de Europese Unie betrokken zijn (PB 1997, C 195, blz. 2) en kaderbesluit 2003/568/JBZ van de Raad van 22 juli 2003 ter bestrijding van corruptie in de privésector (PB 2003, L 192, blz. 54). Voorts zij eraan herinnerd dat het Hof in de zaak die heeft geleid tot het arrest van 25 januari 2024, Parchetul de pe lângă Curtea de Apel Craiova (C-58/22, EU:C:2024:70, punt 42), dat betrekking had op een corruptiezaak waarin de verwijzende rechter het Hof vragen had gesteld over met name de in de bijlage bij beschikking 2006/928 genoemde ijkpunten, heeft geoordeeld dat aan de voorwaarde dat het Unierecht ten uitvoer wordt gebracht in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest was voldaan door middel van bovengenoemd kaderbesluit, zonder dat uitspraak hoefde te worden gedaan over de eventuele relevantie van de in de bijlage bij die beschikking genoemde ijkpunten. Hieruit volgt dat anders dan verzoekster betoogt, het Handvest van toepassing is op zaken betreffende de bestrijding van corruptie, los van de intrekking van beschikking 2006/928.

70 Uit het voorgaande volgt dat het bestreden besluit geen rechtstreekse gevolgen heeft voor de rechtspositie van de leden van verzoekster. Bijgevolg kan deze laatste niet worden geacht rechtstreeks te worden geraakt door dit besluit.

71 Aangezien de voorwaarden van artikel 263, vierde alinea, tweede zinsnede, VWEU, zoals in herinnering gebracht in punt 41 hierboven, cumulatief zijn, moet worden geoordeeld dat verzoekster niet bevoegd kan zijn om in rechte nietigverklaring van het bestreden besluit te vorderen, zonder dat zelfs maar een standpunt hoeft te worden ingenomen over de tweede voorwaarde van die bepaling.

72 Overigens kan verzoekster zich evenmin beroepen op de derde zinsnede van artikel 263, vierde alinea, VWEU, dat betrekking heeft op regelgevingshandelingen, met als motivering dat de openbare aanklagers wier belangen zij behartigt, procesbevoegdheid hebben op grond van die derde zinsnede. De voorwaarde dat de verzoeker rechtstreeks door de bestreden handeling wordt geraakt heeft immers dezelfde betekenis zowel in artikel 263, vierde alinea, tweede zinsnede, VWEU als in de derde zinsnede van die bepaling (zie in die zin arrest van 12 juli 2022, Nord Stream 2/Parlement en Raad, C-348/20 P, EU:C:2022:548, punt 73). Aangezien verzoekster niet rechtstreeks wordt geraakt door het bestreden besluit, hoeft niet te worden onderzocht of dit besluit een regelgevingshandeling in de zin van artikel 263, vierde alinea, derde zinsnede, VWEU vormt.

73 Gelet op het voorgaande en aangezien de openbare aanklagers wier belangen verzoekster behartigt, zelf geen procesbevoegdheid hebben, voldoet verzoekster evenmin aan de voorwaarden voor ontvankelijkheid van haar beroep op grond van het tweede soort situatie als bedoeld in de in punt 24 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak.

Versoepeling van de ontvankelijkheidsvoorwaarden

74 Volgens verzoekster moeten de voorwaarden voor de ontvankelijkheid van het beroep in omstandigheden als de onderhavige worden versoepeld. Zij is namelijk van mening dat de ontvankelijkheidsvoorwaarden met een zekere soepelheid moeten worden toegepast, met name wegens de vereisten die verband houden met de effectieve rechterlijke bescherming en de rechtsstaat, een fundamentele waarde van de Unie die deel uitmaakt van haar identiteit zelf. Onder verwijzing naar het arrest van het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (EHRM) van 9 april 2024, Verein KlimaSeniorinnen Schweiz e.a. tegen Zwitserland

(CE:ECHR:2024:0409JUD005360020), waarin dat hof op grond van artikel 6, lid 1, van het op 4 november 1950 te Rome ondertekende Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) de procesbevoegdheid heeft erkend van een vereniging die was opgericht om doeltreffende maatregelen ter bescherming van het klimaat te bevorderen en uit te voeren, is verzoekster in wezen van mening dat, voor zover de overwegingen in verband met de bescherming van de waarde van de rechtsstaat even belangrijk zijn als die welke verband houden met de bescherming van het klimaat, de benadering die in dat arrest is gevolgd in casu mutatis mutandis moet worden toegepast. Daarenboven zou een aanpassing van de vereisten die gelden inzake procesbevoegdheid van verenigingen de voorkeur verdienen vanuit het oogpunt van de toetreding van de Unie tot het EVRM.

75 Opgemerkt zij dat de ontvankelijkheidsvoorwaarden van artikel 263, vierde alinea, VWEU weliswaar moeten worden uitgelegd in het licht van het grondrecht op effectieve rechterlijke bescherming, maar dat een dergelijke uitlegging er niet toe mag leiden dat de uitdrukkelijk door dat Verdrag gestelde voorwaarden buiten toepassing worden gelaten (zie arresten van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punt 98 en aldaar aangehaalde rechtspraak, en 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 44 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

76 In het bijzonder heeft de door artikel 47 van het Handvest verleende bescherming niet tot doel het systeem van rechterlijke toetsing van de Verdragen, en met name de ontvankelijkheidsregels voor rechtstreekse beroepen bij de Unierechter, te wijzigen (zie arrest van 3 oktober 2013, Inuit Tapiriit Kanatami e.a./Parlement en Raad, C-583/11 P, EU:C:2013:625, punt 97 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

77 Bovendien vereist de door artikel 47 van het Handvest geboden bescherming niet dat een justitiabele een onvoorwaardelijk recht heeft om rechtstreeks bij de rechter van de Unie een beroep tot nietigverklaring van handelingen van de Unie in te stellen (arrest van 28 oktober 2020, Associazione GranoSalus/Commissie, C-313/19 P, niet gepubliceerd, EU:C:2020:869, punt 62).

78 Zoals blijkt uit de punten 31 en 73 hierboven, kan verzoekster in casu niet op goede gronden stellen dat zij door het bestreden besluit rechtstreeks wordt geraakt, noch in eigen naam, noch in naam van haar leden wier belangen zij behartigt.

79 Wat voorts verzoeksters verwijzing betreft naar de benadering van het EHRM in het licht van artikel 6, lid 1, EVRM in het in punt 74 hierboven genoemde arrest, volstaat het eraan te herinneren dat de door het EVRM gewaarborgde grondrechten – zoals artikel 6, lid 3, VEU bevestigt – als algemene beginselen weliswaar deel uitmaken van het Unierecht en artikel 52, lid 3, van het Handvest weliswaar bepaalt dat rechten uit het Handvest die corresponderen met rechten die zijn gegarandeerd door het EVRM, dezelfde inhoud en reikwijdte hebben als die welke er door genoemd verdrag aan worden toegekend, maar dat dit verdrag, zolang de Unie er geen partij bij is, geen formeel in de rechtsorde van de Unie opgenomen rechtsinstrument is. Volgens de toelichtingen bij artikel 52 van het Handvest beoogt lid 3 van dit artikel te zorgen voor de nodige samenhang tussen het Handvest en het EVRM, „zonder dat dit evenwel de autonomie van het recht van de Unie of van het Hof van Justitie van de Europese Unie aantast” [zie arrest van 2 september 2021, LG en MH (Self-laundering), C-790/19, EU:C:2021:661, punt 75 en aldaar aangehaalde rechtspraak].

80 In die omstandigheden zou een versoepeling van de ontvankelijkheidsvoorwaarden, zoals verzoekster verlangt, in feite betekenen dat de in artikel 263, vierde alinea, VWEU uitdrukkelijk gestelde voorwaarde van rechtstreekse geraaktheid terzijde wordt geschoven, hetgeen in strijd zou zijn met de in punt 75 hierboven in herinnering gebrachte rechtspraak.

81 Hieraan moet worden toegevoegd dat blijkens artikel 19, lid 1, VEU het rechterlijk toezicht op de eerbiediging van de rechtsorde van de Unie hoe dan ook niet alleen wordt verzekerd door het Hof, maar ook door de rechterlijke instanties van de lidstaten. Het VWEU heeft bij de artikelen 263 en 277 enerzijds, en bij artikel 267 anderzijds namelijk een volledig stelsel van rechtsmiddelen en procedures in het leven geroepen, waarbij aan de Unierechter het toezicht op de wettigheid van de handelingen van de Unie is opgedragen (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 45 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

82 In dat opzicht moet worden verduidelijkt dat de justitiabelen in een nationale procedure het recht hebben om de wettigheid van iedere beslissing of enigerlei andere nationale handeling waarmee wat hen betreft een Uniehandeling van algemene strekking wordt toegepast, in rechte aan te vechten, door de ongeldigheid van deze handeling op te werpen (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 46 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

83 Bijgevolg is het prejudiciële verzoek om beoordeling van de geldigheid van een handeling, evenals het beroep tot nietigverklaring, een vorm van rechtmatigheidscontrole op de handelingen van de Unie (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 47 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

84 Dienaangaande zij eraan herinnerd dat een nationale rechter die van oordeel is dat een of meer door partijen aangevoerde of, in voorkomend geval, ambtshalve opgeworpen middelen van ongeldigheid van een Uniehandeling gegrond zijn, de behandeling van de zaak moet schorsen en bij prejudiciële verwijzing het Hof moet verzoeken de geldigheid te beoordelen, aangezien alleen het Hof bevoegd is om de ongeldigheid van een handeling van de Unie vast te stellen (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 48 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

85 Ten aanzien van personen die niet voldoen aan de voorwaarden van artikel 263, vierde alinea, VWEU om een beroep in te stellen bij de Unierechter, moeten de lidstaten derhalve voorzien in een stelsel van beroepsmogelijkheden en procedures dat de eerbiediging van het grondrecht op effectieve rechterlijke bescherming kan verzekeren (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 49 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

86 Die verplichting van de lidstaten is opnieuw bevestigd bij artikel 19, lid 1, tweede alinea, VEU, volgens hetwelk „[d]e lidstaten [...] in de nodige rechtsmiddelen [voorzien] om daadwerkelijke rechtsbescherming op de onder het Unierecht vallende gebieden te verzekeren”. Die verplichting volgt eveneens uit artikel 47 van het Handvest voor maatregelen van de lidstaten houdende tenuitvoerlegging van het Unierecht in de zin van artikel 51, lid 1, van het Handvest (zie arrest van 28 april 2015, T & L Sugars en Sidul Açúcares/Commissie, C-456/13 P, EU:C:2015:284, punt 50 en aldaar aangehaalde rechtspraak).

87 Gelet op het voorgaande dient de door de Commissie opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid te worden toegewezen en dient het beroep niet-ontvankelijk te worden verklaard.

Door Roemenië ingediend verzoek tot interventie

88 Ingevolge artikel 144, lid 3, van het Reglement voor de procesvoering wordt, wanneer de verwerende partij een exceptie van niet-ontvankelijkheid of een exceptie van onbevoegdheid als bedoeld in artikel 130, lid 1, van dit Reglement opwerpt, pas op het verzoek om toelating tot interventie beslist nadat de exceptie is verworpen of is gevoegd met het onderzoek van de zaak ten gronde. Voorts raakt de interventie op grond van artikel 142, lid 2, van dat Reglement onder meer zonder voorwerp wanneer het verzoekschrift niet-ontvankelijk wordt verklaard.

89 Aangezien de opgeworpen exceptie van niet-ontvankelijkheid in casu is aanvaard en de onderhavige beschikking derhalve een einde maakt aan het geding, hoeft geen uitspraak meer te worden gedaan over het door Roemenië ingediende verzoek tot interventie.

Kosten

90 Volgens artikel 134, lid 1, van het Reglement voor de procesvoering wordt de in het ongelijk gestelde partij verwezen in de kosten, voor zover dat is gevorderd. Aangezien verzoekster in het ongelijk is gesteld, moet zij overeenkomstig de vordering van de Commissie worden verwezen in de kosten.

91 Voorts zal Roemenië overeenkomstig artikel 144, lid 10, van het Reglement voor de procesvoering zijn eigen kosten in verband met zijn verzoek tot interventie dragen.

HET GERECHT (Derde kamer)

beschikt:

1) Het beroep wordt niet-ontvankelijk verklaard.

2) Er hoeft geen uitspraak meer te worden gedaan over het verzoek tot interventie van Roemenië.

3) Asociația Inițiativa pentru Justiție draagt haar eigen kosten en die van de Europese Commissie.

4) Roemenië draagt zijn eigen kosten in verband met het verzoek tot interventie.

Luxemburg, 3 februari 2025.

De griffier
V. Di Bucci

Waarnemend president
P. Škvařilová-Pelzl